

Ukrainska

Дайте своїй дитині хороший старт – зміцніть мову!

Інформація про розвиток мови у дітей для тих,
хто має дітей віком від 0 до 6 років

Розвивайте мову вашої дитини!

Чи ви знали, що ваша дитина починає розвивати свою мову вже з самого народження? Це означає, що ви, як опікун, маєте дуже важливу роль у розвитку мови вашої дитини. Велику роль відіграє те, що ви допитливі, відкриті та заохочуєте свою дитину використовувати всі її мови.

У цьому матеріалі ви можете прочитати про:

- як діти розвивають мову,
- ваша роль як опікуна,
- значення дошкільного закладу для розвитку мови.

Державне управління середньої освіти хоче, щоб цей матеріал надав вам натхнення, збільшив вашу інформованість і забезпечив інструменти для сприяння розвитку мови вашої дитини.

Розвиток мови у дітей розпочинається у ранньому віці

Процес розвитку мови стартує задовго до того, як дитина скаже свої перші слова. У випадку глухих дітей і дітей із порушенням слуху, розвиток мови розпочинається ще до того, як дитина вивчить свої перші жести. Дослідження підкреслює важливість мовних втручань у ранньому віці, коли формується основа мови.

Розвинена мова має велике значення для навчання вашої дитини - у дитячому садку, у школі та протягом всього життя! Мовні стимули, які отримує дитина та ставлення до мови з яким вона зустрічається у дитинстві, значно впливають на розвиток мови. Тому важливо, щоб ваша дитина бачила, чула і відчувала мову у своєму повсякденному житті.

За допомогою мови дитина вчиться розуміти себе, тлумачити своє оточення та впорядковувати свої враження. Можливість виражати свої думки також є важливою для активної участі в суспільстві та, отже, є демократичним правом.

Діти вивчають мову завдяки тому, що дорослі, наприклад:

- встановлюють зоровий контакт і вгадують, що хоче сказати дитина
- слухають дитину
- повторюють слова, які говорить дитина
- розширюють розмову новими словами
- використовують жести, міміку та мову тіла для підсилення сказаного
- використовують римування, вірші та співають
- знайомлять із книгами у ранньому віці
- обговорюють зображення разом з дитиною
- читають і розповідають дитині
- розмовляють із дитиною, а не просто говорять до дитини
- створюють можливості для гри та спілкування з іншими дітьми.

Ви, як опікун, маєте велике значення

Ви дуже важливі для розвитку мови вашої дитини. Розмовляйте, читайте і спілкуйтеся з вашою дитиною! Тоді вона вже в ранньому віці відкриває для себе, що комунікація має сенс. Використовуйте ту або ті мови, якими вам легше висловлюватися. Для дітей із порушенням слуху також краще використовувати мову або мови, які дитина може сприймати легко, які більш доступні для дитини.

Читайте вголос для своєї дитини

Радимо читати своїй дитині кожен день. Час для читання може адаптувати в залежності від віку та розвитку дитини. Коли ваша дитина маленька, можна проводити короткі заняття з читання, використовуючи прості книжки - картинки. Коли дитина підросте, можна буде читати трохи довше та вибирати книжки з картинками, в яких буде більше тексту. Пізніше ви можете перейти до читання книг із розділами. Обговорюйте прочитане разом з дитиною. У бібліотеці ви можете безкоштовно взяти книги для дітей, як на шведській, так і на кількох інших мовах. Багато бібліотек також проводять читання казок та інші заходи для дітей, іноді навіть на різних мовах.

Відвідайте відкриті дошкільні заклади

У багатьох місцях країни існують відкриті дошкільні заклади. Це безкоштовне місце для зустрічей дітей та їх опікунів. Відкритий дитячий дошкільний заклад передусім спрямований на наймолодших дітей, які ще не розпочали відвідувати дитячий садок. Там діти можуть брати участь у групових заняттях разом з іншими дітьми та дорослими, що сприяє їх взаємодії та розвитку мови.

Повідомте дошкільний заклад про мови вашої дитини

Якщо ви говорите в сім'ї кількома мовами, добре повідомити про це персоналу дошкільного закладу. Разом ви можете обговорити, що можна зробити для підтримки мови дитини. Ви можете розповісти про те, чим цікавиться дитина та як вона спілкується. Це допоможе дитячому садку планувати та організовувати навчання.

Заохочуйте розвиток усіх мов вашої дитини

Створюйте можливості, де дитина може зустрічати людей, які розмовляють мовою її сім'ї. Також буде цінним, для розвитку мови вашої дитини шведською мовою, коли вона зустрічає шведськомовних людей у різних ситуаціях. Тому радимо відвідувати гральні майданчики та бібліотеки або брати участь у спортивних заходах, де дитина може спілкуватися з іншими дітьми та дорослими, які говорять мовою вашої дитини.

Дошкільний заклад має велике значення

Кілька досліджень показують, що діти, які відвідували дитячий садок, мають кращі мовні навички, ніж інші діти. Навчання у дитячому садку дає вашій дитині можливість розвивати мовлення та словниковий запас, а також вміння спілкуватися з іншими в різних ситуаціях.

Усім дітям необхідно запропонувати стимульовальне мовне середовище

Мова, навчання і розвиток ідентичності пов'язані між собою. Це означає, що діти повинні мислити, вчитися та спілкуватися разом з іншими. В кожному дитячому садку методи роботи, середовище та матеріали повинні бути адаптовані до потреб дітей. Всі діти, які ходять до дитячого садка, повинні мати можливість перебувати в стимульовальному мовному середовищі, де персонал дитячого садочка є прикладом комунікації. Це відбувається під час різних заходів у дитячому садочку, як у приміщенні, так і на вулиці, наприклад, під час гри, у їдальні та у роздягальні.

Усі діти повинні мати можливість розвивати шведську мову

Дошкільний заклад є першим кроком у шведській системі освіти та повинен закласти основу для навчання, яке триватиме в школі та протягом усього життя. Дитячий садок повинен приділяти велику увагу стимулюванню мовного розвитку дітей шведською мовою. Це може відбуватися шляхом використання їхньої зацікавленості та інтересів. Це стосується як дітей, для яких шведська є рідною мовою, так і дітей, які мають іншу рідну мову, або дітей, які мають право розмовляти мовою національних меншин чи шведською мовою жестів. Шведська мова є передумовою для того, щоб діти навчилися читати, писати та рахувати шведською мовою. Тому дошкільний заклад відіграє важливу роль як місце зустрічі та для підготовки дітей до того, щоб вони могли стати активними громадянами у суспільстві.

Чи ви знаєте, що діти, які отримують можливість розвивати свою рідну мову або мови, також мають кращі можливості вивчати шведську?

Чи ви знаєте, що кілька мов не обов'язково конкурують між собою, а можуть підтримувати одна одну?

Чи ви знаєте, що важливо набратися терпіння і продовжувати говорити з дитиною своєю мовою, чи мовами, якщо ви хочете, щоб ваша дитина стала багатомовною?

Дітям необхідно дати можливість розвивати всі свої мови

У дошкільному закладі зустрічаються люди різних культур, і зазвичай діти розмовляють кількома мовами. Оскільки суспільство стає все більш глобалізованим та міжкультурним, багатомовність стає компетенцією та ресурсом у навчанні. У майбутньому професійному житті буде перевагою знання кількох мов та розуміння різних культур. Коли діти можуть використовувати всі свої мови, ці мови можуть збагачувати одна одну. Діти таким чином отримують більше можливостей для розвитку свого мислення та навчання.

Багатомовні діти часто використовують слова з різних мов у різних контекстах. Це означає, що вони використовують всі свої мови, щоб їх зрозуміли. Це одночасно природно та функціонально. Зазвичай багатомовні діти легше спілкуються на певні теми однією мовою краще, ніж іншою. Також зазвичай вони віддають перевагу використанню однієї або іншої мови протягом певних періодів.

Те наскільки краще ваша дитина вивчить шведську мову, може залежати від того, як часто вона має можливість використовувати цю мову. Тому важливо, щоб ваша дитина відвідувала садочок регулярно. Діти, які регулярно чують та розмовляють шведською мовою, можуть вивчити її, незалежно від того, якою є їх рідна мова.

Якщо ваша дитина глуха, має проблеми зі слухом або з інших причин потребує мову жестів, то дитині необхідно дати можливість розвивати шведську мову жестів. Шведська мова та шведська мова жестів необхідні для того, щоб мати можливість спілкуватися, бути зрозумілими та мати можливість брати участь на рівних умовах. Це необхідно для створення ефективного суспільства як для колективу, так і для окремої особи.

Всі діти повинні мати можливість слухати читання вголос та брати участь у розмовах

У дошкільному закладі у розвиток мови дітей, крім іншого, використовується читання вголос, усні розповіді та діалоги. Дітям необхідно надати можливість переказувати та розмовляти як з іншими дітьми, так і з дорослими. У дитячому садку пропонується література шведською та іншими мовами. Важливо, щоб різні середовища та культури дітей були виявлені у різних заняттях, книгах та картинках у дошкільній установі, щоб усі діти впізнавали себе.

Працівники дошкільного закладу та опікуни повинні співпрацювати

У дошкільному закладі з вами як опікуном повинні регулярно проводитися розмови про те, чи подобатися вашій дитині в садочку, про її розвиток та навчання. Це також включає розмови про мовний розвиток вашої дитини. Налагоджене співробітництво між працівниками дошкільного закладу та опікунами на основі міжкультурного підходу сприяє мовному розвитку дитини.

Рідна мова в дошкільному закладі

Діти, які мають інші рідні мови, крім шведської, повинні мати можливість розвивати ці мови. Завдяки підтримці як дошкільного закладу, так і вдома, багатомовні діти можуть розвивати як свою рідну мову чи мови, так і шведську. Дошкільний заклад також повинен забезпечити те, щоб різні культури були виявлені у навчанні.

Мови національних меншин у дошкільному закладі

Діти, що належать до національних меншин, мають право отримувати підтримку у мовному розвитку мовою своєї національної меншини. Вони також мають отримувати підтримку у розвитку своєї культурної самобутності. Є муніципалітети, які є адміністративними територіями для фінів, мянкіелі та саамів. Якщо дитина проживає в одному з цих муніципалітетів, вона має право на навчання в дошкільній установі повністю або значною мірою мовою меншини. Дошкільний заклад також має сприяти розвитку у дітей таких мов національних меншин як ідіш та романи чиб.

Щодо відкритих дошкільних закладів, якщо є попит, муніципалітет повинен прагнути пропонувати всю або значну частину діяльності фінською, мянкіелі та саамською мовами відповідно.

Шведська мова жестів у дошкільному закладі

Діти, які є глухими, мають порушення слуху або з інших причин потребують шведської мови жестів, наприклад, якщо близький родич є глухим, мають право на підтримку в розвитку своєї мови шведською мовою жестів та на отримання сприятливого середовища навчання, відповідно до своїх можливостей та потреб.

Чи ви знали, що ваша дитина починає розвивати свою мову вже від народження? Це означає, що ви, як опікун, маєте важливу роль у розвитку мови вашої дитини. Тому важливо, щоб ви були зацікавлені, відкриті та заохочували вашу дитину використовувати та розвивати всі її мови.

Кілька досліджень показують, що діти, які відвідують дошкільну установу, мають кращі мовні навички, ніж інші діти. Навчання у дошкільному закладі дає вашій дитині умови для розвитку багатої мови та словникового запасу, а також здатності спілкуватися з іншими людьми у різних ситуаціях та з різними намірами.

Розвиток мови є основою навчання протягом усього життя.

Дайте своїй дитині хороший старт – зміцніть мову!

Цей матеріал був розроблений

Skolverket
Swedish National Agency for Education